

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KSA/SCPRP	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Sociologie práce a podniku - APM		
Akademický rok:	2018/2019	Tisknuto:	18.08.2019 20:16

Pracoviště / Zkratka	KSA / SCPRP			Akademický rok	2018/2019
Název	Sociologie práce a podniku - APM			Způsob zakončení	Zkouška
Název dlouhý	Sociologie práce a podniku			Forma zakončení	
Akreditováno/Kredity	Ano, 8 Kred.			Zápočet před zkouškou	ANO
Rozsah hodin	Přednáška 9 [HOD/SEM]			Počítán do průměru	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Rozvrh	Ano			Počet dnů praxe	0
Vyučovací jazyk	Čeština			Hodn. stup. zp. před zk.	S N
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	A B C D E F				
Hod. v komb. formě studia					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita					
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Sociologie práce a podniku jako aplikovaná sociologická disciplína podává základní informaci o sociálních souvislostech práce v kontextu organizačního chování. Objasňuje sociální souvislosti vývoje industriální a postindustriální společnosti. Disciplína umožňuje pochopení sociálního kontextu práce a poskytuje teoretické objasnění problémů člověka v systému ekonomiky. Specifické problémy člověka v systému řízení pak řeší sociologie podniku chápaného jako kulturní systém.

Požadavky na studenta

Zápočet je udělen na základě diskuse nad korespondenčním úkolem. Splnění zápočtu je nezbytnou podmínkou přípuštění ke zkoušce.

Zkouška je ústní.

Obsah

1. Předmět sociologie práce, průmyslu a průmyslového podniku. Metody a techniky sociologického zkoumání v oblasti práce. Vztah sociologie práce a podniku k organizačnímu chování. Funkce sociologie práce v současných podmínkách managementu. Nové perspektivy sociologického zkoumání v oblasti práce.
2. Historické kořeny a teoretické zdroje sociologie práce, průmyslu a průmyslového podniku. Limity a přínos vědeckého řízení (Taylor, Fayol), Human Relations (Mayo, Barnard) a psychologizujících teorií práce (Maslow, Herzberg, McGregor) současné sociologii práce a podniku. Konfliktologická sociologie (Marx, Dahrendorf), Durkheim a jeho koncept dělby práce, M. Weber, panství a byrokracie. Metodologický přínos interakcionismu a etnometodologie (Park, Cooley, Huyghes, Strauss, Goffman).
3. Práce jako objekt sociologického zkoumání. Přístupy k definování práce. Aplikace praxeologického vymezení práce. Marx a ekonomizující interpretace práce. Konstitutivní definice práce T. Watsona, sociologická interpretace práce jako kulturního a kulturogenního jevu.

4. Analytické kategorie práce.

Obsah, charakter, dělba a organizace práce. Pracovní předměty a pracovní prostředky. Pracovní orientace.

5. Vývoj povahy práce v industriální společnosti.

Charakteristika industriální společnosti, její základní znaky (Aron, Hofmann, Bell, Dahrendorf). Technický rozvoj. Sociální důsledky industrializace (Touraine, Rostow).

6. Postindustriální společnost.

Vývoj od průmyslové revoluce přes revoluci produktivity a revoluci manažerů k vědeckotechnické revoluci a společnosti vědění. Charakteristické znaky postindustriální společnosti v důsledku proměn povahy, dělby a organizace práce - fragmentarizace lidských vztahů, trajektorie kariéry, etika práce, nové formy organizace a dělby práce (Lipovetsky, Toffler, Drucker, Beck).

7. Institucionalizovaná práce.

Zaměstnání, sociologické aspekty povolání a profese. Analýza profesního pole. Kvalifikace a kompetence.

8. Nezaměstnanost jako sociální problém.

Práce a ne-práce, proměny funkcí práce v současnosti. Sociologické a ekonomické pojetí nezaměstnanosti. Syntetický status a nezaměstnanost. Klasifikace nezaměstnanosti. Formy, druhy, typy a úrovně nezaměstnanosti.

9. Podnik jako objekt sociologického zkoumání.

Diferencované přístupy k chápání podniku - podnik jako systém sociální, jako systém byrokratický, systém organicistický, systém kulturní. Přednosti kulturologické interpretace podniku.

10. Sociální rozměr podniku.

Strukturálně-funkcionalistický výklad podniku. Sociálně demografická struktura, profesní struktura, kvalifikační struktura. Skupiny v podniku, kritéria typologizace skupin. Pracovní skupina, tým, týmové role (Belbin, Adair). Sociometrie a stratometrická teorie jako nástroj poznání skupinové struktury podniku.

11. Podstata a charakteristika podnikové kultury

Kulturalistický výklad podniku (Schein, Hofstede). Objektivistický a interpretativní přístup k podnikové kultuře. Silná a slabá podniková kultura. Prostředky podnikové kultury, mýty, obyčeje, rituály, ceremoniály, statusové symboly. Cyklus změny podnikové kultury. Interkulturalita. Metody a techniky zkoumání podnikové kultury.

12. Typologie podnikové kultury

(Deal - Kennedy, Handy, Bělohávek, Vries - Miller), funkce typologizace podnikové kultury pro sociologické poznání.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

KSA/ANSPM, KSA/USPM, KSA/OSPM, KSA/ORGCH, KSA/SCVPM, KSA/TORG

Získané způsobilosti

- Student zná základní historické zdroje sociologie práce a podniku.
- Student se orientuje v obecných principech strukturálně funkcionalistického a kulturalistického výkladu sociologie práce a podniku.
- Student umí zvolit adekvátní výzkumnou strategii pro řešení výzkumného problému v oblasti práce a podniku.
- Student si dovede vybrat vhodné výzkumné metody a techniky kvantitativního i kvalitativního výzkumu v oblasti práce a zejména v aplikacích při sociologickém výzkumu podniku v kulturalistické i strukturalistické interpretaci.
- Student dokáže posoudit kvalitu výzkumného projektu, zejména validitu metod a technik výzkumů práce a dalších problémů sociální struktury a dynamiky podniku.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D.
- **Přednášející:** doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Nový, I.: *Interkulturelní management. 1. vyd. Grada, Praha 1996..*

- **Základní:** Hofstede, G.: *Kultury a organizace. Software lidské mysli. 1. vyd. UK, Praha 1999. (zejm část III., str. 136 - 158).*
- **Základní:** Bělohlávek, F., Košťan, P., Šuleř, O.: *Management. Rubico, Olomouc 2001..*
- **Základní:** Bělohlávek, František.: *Organizační chování. 1. vyd. Rubiko, Olomouc 1996..*
- **Základní:** Šimek, D.: *Otevřená práce. 1. vyd. UP, Olomouc 1996..*
- **Základní:** Drucker, P. *Postkapitalistická společnost. 1. vyd. Management Press, Praha 1993..*
- **Základní:** Bedrnová, E., Nový, I.: *Psychologie a sociologie v řízení firmy. 1. vyd. Prospektrum, Praha 1994. (resp. upravené vydání pod názvem Psychologie a sociologie řízení z r. 1998).*
- **Základní:** Keller, J.: *Sociologie byrokracie a organizace. Sociologické nakladatelství, Praha 1996..*
- **Základní:** Giddens, A.: *Sociologie. Praha: Argo 1999..*
- **Základní:** Nový, I.: *Sociologie pro ekonomy. 1. vyd. Grada, Praha 1997..*
- **Základní:** Prokopenko, J., Kubr, M.: *Vzdělávání a rozvoj manažerů. 1. vyd. Grada, Praha 1996..*

Vyučovací metody

Dialogická (diskuze, rozhovor, brainstorming)
Aktivizující (simulace, hry, dramatizace)

Hodnotící metody

Známkou

Předmět je zařazen do studijních programů: